

TONSÄTTAREN

1 2004

Ord- föranden har ordet

Foto: Nicke Johansson

Utveckla eller avveckla

Musikens roll för tonåringarnas identitetsutveckling är otvivelaktigt av central betydelse. Allt mer av vår omgivning ljudsätts för att vi skall må bättre, köpa mer, sova gott, våga flyga, inte uttråkas - helt enkel stå ut med livet. Ett växande område är kombinationen bild och ljud; TV, film, dataspel, konstnärliga installationer, Internet, MMS, illustrationer i undervisningen och så vidare i all oändlighet. En frågeställning som saknas i läroplanerna är: Hur tolkar jag kombinationen bild och ljud? Vi utsätts för musik kontinuerligt från vaggan till graven. I undantagsfall är det musik med konstnärliga intentioner. Mer ofta används musiken i manipulativt syfte. Man kan med fog hävda att den som förmår att tolka ett musikaliskt budskap bäst, är den som har störst förutsättning att fatta självständiga beslut. I konsten att tolka bild och ljudkombination är de flesta av oss analfabeter, här borde skolverket brinna av alfabetiseringslust istället för att vara slappt aningslöst. Ge barn och ungdom de verktyg som krävs för att hantera ett modernt samhälle. Det är av avgörande betydelse för livskvalitén.

Istället för att utveckla sina kultur- och musikskolor väljer allt fler kommuner att skära ner anslagen eller helt sonika lägga ner dem. Varför inte välja en annan väg och bygga ut musik- och kulturskolverksamheten och i större utsträckning även ge vuxna möjlighet till undervisning och tillfälle till ensemblespel!? Det skulle på sikt ge kommunerna ett mycket rikare lokalt kulturutbud och med största sannolikhet gladare och friskare invånare. Det skulle dessutom motverka den alltmer utbredda musikaliska enfalden.

Sten Melin, Ordförande

Ur en tonsättares vardag:

Tonsättare, vad trevligt! utropar grannen och frågar om jag har ett borgerligt yrke, också?

INNEHÅLL

Ordföranden har ordet 2

Musikfunderingar N° 1 3
Helga Krook

Intervju med Anders Franzén 4 - 5
Eva Clementi

Varför har vi musik? - ett genmäle 5
Jan Fagius

Rapport från genusdebatter 6
Marie Samuelsson

SMoK har ordet 7
Stefan Andersson

Konsertkalendariet 8

TONSÄTTAREN

Tidningen Tonsättaren ges ut av Föreningen svenska tonsättare och kommer ut med fyra nummer per år.

Ansvarig utgivare Sten Melin
sten.melin@fst.se

Redaktör Marie Samuelsson
marie.samuelsson@fst.se

Layout Kristina Westman
kristina.westman@fst.se

Adress FST
Box 27327
102 54 STOCKHOLM

Tel 08-783 95 90

Fax 08-783 95 40

Omslagsbild: Foto: Lia Jacobi. Från föreställningen *Om man blivit av med sitt bagage*. Publicerad med tillstånd från Nordia-ensemblen

Tidskriften är gratis. Prenumerationsärenden hänvisas till ovanstående adress och telefonnummer eller till www.fst.se.

MUSIKFUNDERINGAR N° 1

Vad säger man: Jag såg en opera i går kväll. Jag hörde en opera i går kväll? Jag kan bara säga att jag var på en opera. Och jag vill höra Britta Byströms opera ”Om man blivit av med sitt bagage” en gång till direkt. Att läsa Niklas Törnlands libretto efteråt gör att operan gradvis försvinner. När texten blottas uppvisar den en sorts prudentlig övertydlighet, som om den hela tiden spelade mot sig själv, i sin egen ordvärld.

Jag minns musiken: känslig, vacker, otålig. Rörlig, snabbt skiftande, hela tiden nära mig, så nära att jag ibland nästan inte hör den, som om den ljöd i min egen kropp.

Det är det som är tröstande: kroppens tal, sångarnas röster. Scenen är ett slags väntrum, en passage för de nyligen döda. Kanske inte en blå rotunda, som i Hjalmar Gullbergs kända dikt där rockvaktmästaren lägger våra sinnen i olika fack. Men ändå. Det finns en del hos Niklas Törnlund som påminner mig om Gullberg: blandningen av det existentiella och det dagsaktuella, den lätt akademiska formuleringselegansen och den spexartade humorn, till och med rimmen finns där.

Jag dras in i det där rummet bortom livet. Där befinner sig Tobias, filosofen, som vet att han är död, och Patricia, en superupptagen affärskvinna och småbarnsmamma som slungats in i döden genom en flygolycka och först tror att hon hamnat på fel flygterminal. Där är orkestern, alla de döda som ännu inte gått vidare från denna första ”himmelska kuvös”. Där är Ängeln, en vitskallig gestalt som går in och ut ur olika roller, byråkrat på en flyktingmottagning, psykoanalytiker, kypare, i sitt uppdrag att föra de döda vidare. Förvandla er! är hans obönhörliga bud, och det klingar ömsom obarmhärtigt, ömsom hoppfullt. Men Tobias och Patricia blir varandras änglar, varandras älskade. Gränsen mellan ängel och människa, död och liv upphävs i triangeldramat mellan de tre.

Rösterna gör dem verkliga. Den mänskliga röstens materialitet och expressivitet mitt i denna abstraktion. Sången tränger igenom döden, tomrummet, texten med all dess ambitiösa symbolik. Det är kanske det som gör opera till människans obrottsligt lojala vän, tänker jag plötsligt. Oavsett vad som gestaltas på scenen, oavsett vilka översinnliga världar, tar rösten plats med sin färg, sin värme, sin kroppslighet.

Tobias ordmänniskan får en plats bland musikerna. Han ska vila från tänkandet, och i stället vara med om att skapa musiken där själarna färdas vidare. Han får en triangel att spela på och sjunker in i orkestern. Den som träder in genom det okändas port är Ängeln, efter att ha lämnat sitt uppdrag vidare till Patricia, innan hon hinner ställa frågan om Gud. Hon vänder sig till musikerna, en och en, kan ni ge mig ett råd, vad är det att vara ängel? Musikerna svarar med en lekfull, lite burlesk fras. Det griper mig. Nu är vi framme. Det är bara musiken som återstår.

Text: Helga Krook

Helga Krook är poet vars senaste diktsamling, ”Mjölke och gator”, kom ut i januari i år.

Foto: Lia Jacobi.

Bilderna publiceras med tillstånd från Nordiaensemblen.

Operan är ett beställningsverk från Nordiaensemblen med stöd från Statens Kulturråd och sätts upp i samarbete med Norrlands Musik- och Dansteater Jämtland (NMDz)

ANDERS FRANZÉN NY OPERACHEF I STOCKHOLM

V arje år körs drygt 300 statliga miljoner kronor in i Operans verksamhet – mer än i någon annan musikinstitution. Ändå vill det inte blåsa upp några kreativa stormar. På senare år har andra operahus lyckats betydligt bättre med innovationer och publikdrag. Vilar det en förbannelse över den viktorianska borgen? Många hoppas att nye chefen Anders Franzén ska bryta stiltjen.

- Att vara en kunglig institution har sina begränsningar, en stor potentiell publik känner sig automatiskt exkluderad. Vi måste bryta det mönstret. Om Operan ska finnas kvar i längden måste man länka fast mycket starkare vid vår samtid, konstaterar han.

Anders Franzén står bland flyttkartonger och hantverkare i det skånska hemmet. Bara några dagar tidigare har han tackat för sig som chef för Oslofilharmonikerna. Där hade han bara hunnit att arbeta under ett år, erbjudandet från Operan var alltför lockande. Snart bär det av till Stockholm.

Bakgrunden är brokig, en del kritiska röster har redan höjts angående Franzéns bristande erfarenhet från teatervärlden. Men han vet i alla fall hur musiker och sångare fungerar, förutom Oslo har han lett verksamheten hos orkestrarna i Malmö och Norrköping.

Men han har också erfarenheter i underhållningsvärlden, som chef för Berns salonger. Vad vill han på den nya posten?

”Om Operan ska finnas kvar i längden måste man länka fast mycket starkare vid vår samtid.”

- Först och främst vill jag skapa ett bra arbetsklimat på Operan. Trygghet är en viktig faktor, att alla personer i företaget förstår att de väger sin vikt oavsett position. Jag har aldrig gått någon managementkurs, men jag tror att jag är bra på att få folk att må bra. Det finns alltid en informell maktstruktur: någon i biljettkassan kan påverka klimatet lika mycket som en orkesterchef.

När Franzén fick chefsjobbet på Operan var han snabb att knyta upp dirigenten Esa Pekka Salonen och sångerskan Barbara Bonney som konstnärliga rådgivare. Repertoar och artistval beslutas tillsammans med operachefen Menno Feenstra, balettchefen Madeleine Onne och orkesterchefen Klas Sjöblom. Programmen är redan lagda fram till 2008, det tar alltså tid innan Franzéns musikaliska inflytande kommer att märkas. Men han ser gärna att institutionen så snart som möjligt ska öppna upp mot andra länder. Under den korta tiden i Oslo fick han ett stort internationellt kontaktnät, vilket han verkar vara pigg på att utnyttja.

-Jag vet inte varför Operan inte satsat mer på internationella samarbeten. I dag är det kolossalt dyrt att sätta upp en nyskriven

opera. Om flera operahus delar på kostnaderna öppnas många intressanta möjligheter. Jag vill hitta det bästa inom den samtida nordiska scenkonsten, inte bara tänka svenskt. I framtiden skulle jag gärna se ett konstnärligt stråk mellan S:t Petersburg, Helsingfors, Stockholm och Oslo.

Det finns vissa saker som han är särskilt stolt över i sin bakgrund på konserthusen. I Norrköping såg han till att det byggdes ett nytt konsert- hus. I Malmö körde han igång ett växtkraftprojekt med EU:s finansiering, som genomlyste organisationen. Precis alla anställda var inblandade och målet var att höja kompetensen i samtliga led. Kanske skulle det behövas något liknande på Operan.

- I Oslo hamnade jag mitt i en ganska turbulent situation. Det fanns en stark misstro mellan administration och musiker, som jag tror att jag lyckades minska. Dessutom la jag upp en ny plan för hur man skulle bygga om huset, så att det passade orkestern bättre.

Operahuset i Stockholm lär knappast förbli orört. Eller kanske kan man hoppas på ett nybygge som är speciellt avpassat för nyskrivna verk och musikalier.

Anders Franzén

- Det är självklart att ett gammalt hus påverkar ens sätt att tänka. Mycket tradition sitter i väggarna, även begränsningar. Om man vet att det ska byggas ett nytt hus är det lättare att tänka i nya banor. Det märker man i Göteborg, Oslo och Köpenhamn, säger Franzén.

Två linjer kan man alltså skönja i den nye operachefens tankebanor, dels att Operan ska öppna upp för fler internationella samarbeten, dels att repertoaren måste breddas och att man ska pröva nya former för samarbeten. Franzén tycker Operan mår väl om den svenska tonsättarkåren.

- Vi har i dag 6-7 svenska produktioner framför oss. Snart kommer Daniel Börtz "Svall", som handlar om ett aktuellt ämne som hedersmord. Nyligen har vi beställt en opera av Sven-David Sandström med Kristina Lugn som librettist. Jag tror att det är en bra väg att gå, man måste hitta namn som väcker intresse och ändå behålla en konstnärlig nivå.

- Jag också en drömkonstellation för framtiden, ett musikaliskt samarbete mellan Sven-David Sandström och Benny Andersson. Vi får se om jag får något gehör hos de andra.

Text: Eva Clementi

Foto: Mats Bäcker © Kungliga Operan

G E N M Ä L E

Varför har vi musik? – ett genmäle

Gunnar Valkare funderar i Tonsättaren 3-03 hur det kan komma sig att vi har gudagåvan och glädjekällan musik, ur ett utvecklings- historiskt perspektiv.

Han citerar och bemöter därvid undertecknad, som i boken "Hemisfärernas musik" (Bo Ejeby Förlag 2001) når slutsatsen att musikskapandet inte är resultatet av en biologisk anpassning, som gynnats av evolutionen, utan i stället är en "bieffekt" (en mycket uppskattad sådan!) av hjärnans mera grundläggande förmågor. Valkare finner denna ståndpunkt felaktig och "föråldrad".

Artikeln föranleder ett genmäle och här följer några argument för att musiken i utvecklad mening inte gynnats av evolutionen till följd av ett inneboende biologiskt överlevnadsvärde, dvs inte selekterats fram enligt teorin om "survival of the fittest":

- Den stora spännvidden i musiktalang hos friska individer. En normalutvecklad person blir språklig "virtuos" i den meningen att han eller hon kan kommunicera fullkomligt besvärsfritt på sitt modersmål. Barnet lär sig modersmålet därför att det inte kan undvika det. Det är däremot mycket lätt att undvika att bli musikalisk "virtuos", musiktalangens spännvidd synes vida överstiga språktalangens.
- En näraliggande observation är att friska personer tycks kunna helt sakna musikalisk begåvning. En kanadensisk studie nyligen visade att musikalisk oförmåga motsvarande funktionsdefekten amusi (musikens motsvarighet till afasi) kan påvisas hos helt friska och neurologiskt intakta personer.
- En specifik struktur i hjärnan som givits uppgiften att hantera musik kan inte påvisas; här är skillnaden mot språket mycket markant.
- Man har hävdat att musikförmåga skulle ligga till grund för sexuellt urval – men då borde vi alla, eller åtminstone alla

män, vara en J S Bach. Så är förvisso inte fallet. Och man kan knappast påstå att det manliga könet i gemen står för större musiktalang är kvinnorna (den manliga övervikten bland tonsättare torde ha kulturhistorisk patriarkalisk bakgrund!).

Att musiken har en urgammal stark roll i alla kända mänskliga samhällen behöver inte tas som intäkt för att evolutionen gynnat den. Det kan lika väl förklaras som att hjärnans övriga förmågor skapat möjlighet till en verksamhet som förnöjer och förtrollar, en form av "nonadaptive pleasure seeking".

Här kan man återknyta till att Valkare påpekar att människans beteenden och kultur är en produkt av biologisk utveckling. Förvisso är det så – men det är i vid mening den mänskliga hjärnans förmåga till abstrakt tänkande som utgör den direkta biologiska utvecklingskonsekvensen. Kultur och beteenden är sedan sekundära till hjärnans förmåga. Människans konstruktivitet är således ett resultat av abstrakt, analytisk, kreativ förmåga, alltså människohjärnans unika förmåga till problemlösning. Den övergripande förmågan har utom varje tvivel gynnats av evolutionen.

Att inte se musiken som en direkteffekt av evolutionen är heller inte att förringa musiken dess värde. I stället kan man tacksamt förundras över att hjärnans delförmågor kan bilda sammansatta förmågor som ökar vår livskvalitet – dit hör musiken!

Jan Fagius

Docent, neurologiska kliniken, Akademiska sjukhuset, Uppsala

Litteratur:

Huron D: Is music an evolutionary adaption? Ur: Zatorre RJ & Peretz I: The biological foundations of music. The New York Academy of Sciences, New York 2001, pp 43-61.

Det senaste halvåret har en våg av debatter, seminarier och inslag i massmedia tagit upp musiken sedd ur ett genusperspektiv. På Musikmuséet anordnades i januari ett tvådagarsseminarium "Vems röst - vilken musik?". Sedan följde en rad inslag i tidningar, radio och SVT, bl a hade Musikspegeln ett helt program med temat "Kvinnor och musik", nu i början av mars. Även mer internt i musiklivet har man diskuterat ämnet, Rikskonserter anordnade en frukostdebatt, för övrigt en av de mest välbesökta i serien, och föreningen LINK (Levande Interpreter av Konstmusik) arrangerade i november 2003 en minifestival med fokus på genustemat.

Till seminariet på Musikmuséet kom ca 200 deltagare med en bred regional och åldersmässig spridning. Den historiska aspekten belystes av flera talare, bl a höll Eva Nikell, redaktör JämO, ett mycket initierat anförande om genusperspektivet historiskt sett. Arrangörerna hade också inbjudit yrkesverksamma musiker och tonsättare ur olika genrer, där undertecknad deltog i en panel tillsammans med Elise Einarsdotter, Rigmor Gustavsson, Anna Lindal och Idde Schultz. I panelen diskuterades vikten av att visa positiva kvinnliga förebilder och slippa offertänkande. Man pekade på vikten av att bli rättvist bedömd efter sina meriter och att få samma möjligheter till att utveckla sitt konstnärliga språk. Man belyste också de svårigheter som finns, men också nödvändigheten av att kvinnor söker sig till och kommer in i beslutsfattande organ. Samtidigt betonades att mycket hänt sedan 1800-talet och att vi alla förstås samarbetar med män med produktiva, konstnärliga resultat.

Den statistik som redovisades på Musikmuséet över musiklivet av redaktörerna för NMT/Tritonus, Ylva Nyberg och Andreas Engström, visade att ämnet fortfarande, trots att mycket gott arbete har utförts, är aktuellt och viktigt att diskutera. Låt oss titta först på studerandenivån:

Sammanfattningsvis inom högskolemusikområdet, finns en ur jämlikhetssynpunkt positiv trend där de kvinnliga studenterna andelsmässigt blivit fler, både på musiker- och kompositionsutbildningarna. Numera är andelen kvinnliga kompositionsstudenter mellan 20%-30% såväl på grundnivå som på diplomnivå. (Att jämföra med: 1986/87 låg siffran i Stockholm på grundnivån på 16% och på diplom 4%). Komposition är ett expansivt område där antalet utbildningsplatser har ökat under den senaste tioårsperioden.

På landets musikerutbildningar på högskolenivå går det ca 40% kvinnor på grundnivån. På diplomnivå i Stockholm studerar en övervägande andel kvinnor 64%. (En intressant jämförelse med 1986/87 visar att andelen kvinnor på musikerutbildningen på grundnivå då också låg på ca 40%, men på diplom 28%).

De två dagarna utmynnande i en paneldebatt med musikchefer och representanter från institutioner och Kulturdepartementet. Ett synbart resultat var att Gunilla Thorgren, statssekreterare på Kulturdepartementet, förordade att även musiken skulle komma med i den genusrapport om scenkonst som planerades, vilket också senare bekräftats i dagspressen.

Hur ser det sen ut på den professionella nivån?

Utvecklingen för kompositionsområdet speglas inom Föreningen svenska tonsättare. Det totala antalet yrkesverksamma tonsättare har ökat och antalet yrkesverksamma av kvinnligt kön har positivt nog tredubblats under den senaste sjuårsperioden och andelen kvinnor utgör nu 10%.

Så utvecklingen har hittills gått framåt, men bland annat visar den senaste tidens intresse för ämnet att det är viktigt att hålla diskussionen levande om varför kvinnorna är så underrepresenterade just inom tonkonsten, i jämförelse med andra konstområden.

Rikskonserter är en institution som har ett uttalat jämlikhetsmål. Av beställningar på verk (sökta av musikergrupper) går 2003 till 24,3% tonsättare av kvinnligt kön. Denna siffra har dock pendlat, 2001 låg andelen beställningar till kvinnliga tonsättare på 9%. Då man jämför andelen beställningar från Rikskonserter med andelen kvinnor i FST, måste man också beakta att kvinnorna i hög grad hör till den grupp tonsättare som befinner sig i en aktiv yrkesfas i sitt liv. Därför har nog kvinnorna i den aktiva gruppen en större andel än 10%.

Vad gäller verk av större format för vuxenpublik, beställningar från institutioner av opera och orkester, finns i undersökningen tyvärr ingen statistik. Men om jag vågar mig på en gissning efter erfarenhet från programmen, ser andelen nybeställda verk av kvinnliga tonsättare till större musikformat mer nedslående ut.

På musikersidan ligger andelen kvinnor i orkestrarna på ca 20-30%, så här motsvarar inte studerandenivån från 1986/87 (ca 40%) och framåt yrkesverksamheten.

Kvinnor i beslutsfattande positioner

Trots ett större antal aktivt utövande kvinnor och fler på studerandenivåer, är kvinnor fortfarande underrepresenterade, eller inte representerade alls, inom de flesta av de mer beslutsfattande områdena inom musiklivet, på chefsnivåer och inom lärarkåren.

Och så framtiden...

Kan man då bara titta på siffrorna, notera ökningen på studerandenivå och lugnt sitta och vänta på att kvinnor i framtiden kommer in i t ex kompositionsutbildningarna på lärar- och professorstjänster?

Lisbeth Larsson, professor i litteraturvetenskap med inriktning på genusforskning vid Göteborgs universitet, skriver (DN 8 mars) att fler kvinnliga doktorander inom högskolan inte automatiskt innebär fler professorer. Hon kommer fram till att vissa system absolut inte gynnar kvinnorna, tex att meritera "begåvningskarisma" och långvarigt seminariedeltagande. Inte heller att erhålla professors-tjänster efter lång och trogen lektorstjänst, ha färre utlysta tjänster och intern befordran. Ett system där man absolut inte tillåter möjlighet att dra ut på forskarkarriären, ta en paus för att vara barnledig och komma igen, missgynnar också kvinnorna. Kvotering eller förtur har snarare visat sig vara kontraproduktiva.

Det är istället då man utlyser tjänster, går på jämlik tävling: strikta pappersmeriter, uppsatser och planer, som resultatet blir mer positivt för kvinnor.

En fråga som debatterats i dessa sammanhang är också varför festivaler för nutida konstmusik och jazz är efter år visar ett ointresse för att presentera musik komponerad av kvinnor. Trots att verk alltså beställs och finns ute hos artister och i ensembler händer något på vägen. Följdfrågor i samtalen som har kommit upp är bl a: Innehåller de befintliga strukturerna en rättvis bedömning? Representeras en konstnärlig bredd och finns det representanter från olika håll med i bedömningsgrupper över t ex repertoarval? En överensstämmelse har rätt om att skapande människor växer med sin uppgift och behöver rättvis uppmuntran och delaktighet i det konstnärliga samtalet. Diskussionen lär fortsätta.....

Marie Samuelsson

Litteratur

- Jakt på det försvunna genusguldet. Lisbeth Larsson DN Kultur 8/3 2004
- En stark grundforskning i Sverige. Vetenskapsrådets forskningsstrategi 2005-2008
- Statistiska centralbyrån www.scb.se Utbildning och forskning
- SO 1995:110 Viljan att veta och viljan att förstå. Kön makt och den kvinnovetenskapliga utmaningen i högre utbildning.
- Birgitta Jordansson; Jämställdhetspolitikens villkor, Genusprofessorerna - skildring av en process
- Tritonus, www.tritonius.nu, rapport från Genuseminariet
- Statistiken kan erhållas från ylva@tritonius.nu

Snålare vindar kring Sveriges musik- och kulturskolor - rekrytering till musklivet hotat

Trots att musik- och kulturskolan uppvisar många välstämda strängar på sin lyra och siffrorna pekat uppåt under flera år, har nu verksamheten åter hamnat i ett riktigt bekymmersamt ekonomiskt läge.

Musikskolan prisas alltjämt för sin goda verksamhet till nytta för såväl barnen som musklivet i Sverige. I kommunerna lyfts den inte sällan fram som en viktig lokaliseringfaktor och tillskrivs också i en ESO-rapport¹, att ha ett finger med i den Svenska musikindustrins framgångar.

Trots alla lovord aviserar många kommuner en stramare budget och nu finns också exempel på nya nedläggningar av musikskolor.

Dramatiska beslut

Nära 50 musik/kulturskolor befarade, under budgetarbetet inför 2004, en minskning på mer än 10 procent.

Sveriges Musik- och Kulturskoleråd, SMoK:s årliga rapport visar att sju kommuner nu monterat ned sina musikskolor. Den senaste i raden är Arjeplog.

Ytterligare tre har beslutat om nedläggning. Därutöver är flera skolor utsatta för dramatiska nedskärningar på ibland upp till 50 procent.

Även Svenska Kommunförbundet hotar med att till 2006, måste 8 000 kommunalt heltidsanställda per år, sägas upp. I sina rapporter kring kommunernas ekonomiska läge, rekommenderas kommunerna att ta bort delar av icke obligatorisk verksamhet, och till den kategorin hör musikskolan tyvärr.

Elever och föräldrar kämpar hårt mot politikernas hot. I till exempel Kungälv kräver 30 procent av de röstberättigade invånarna, folkomröstning om musikskolans framtid. Efter hårdnackat motstånd har politikerna lovat genomföra den till sommaren 2004.

Hot förenar

SMoK:s rapport, Musikalisk mångfald, visade bland annat på ett, över år, minskat elevintresse för orkesterinstrumenten. Musikhögskolorna signalerar också en stor förändring i samma riktning och dessutom en minskning av totalt antal sökande studenter. Liknande tongångar hörs från amatörmusiklivet när det gäller nyrekrytering till orkestrarna. Även de professionella musikinstitutionerna engagerar sig i problematiken:

– Jag tvivlar starkt på att vi om 20 år har tillräckligt många instrumentalister kvar för att tillgodose det musikliv vi idag anser omistligt, säger Rikskonserters VD Björn W Stålné.

SMoK söker nu skapa finansiella möjligheter att, med utgångspunkt från rapporten Musikalisk mångfald, starta ett större utvecklingsprojekt för att ytterligare tränga in i frågan.

Stefan Andersson
redaktör på SMoK:s tidning Kultursmockan

¹ESO, Exportgruppen för studier i offentlig ekonomi.

COMA
CONTEMPORARY MUSIC AND ARTISTS
WWW.COMASWEDEN.SE

**MEDIA
ARTES**
KONSERTGIVANDE ORGAN FÖR
SVENSKA SEKTIONEN AV ISCM

NY CD! Media Artes III

i samverkan med Svenska sektionen av ISCM

Contemporary Strings – Musica Vitae Live
En av Sveriges främsta kammarorkestrar
framför live, musik för stråkorkester

Musik av:
Fredrik Ed – Djävulen i Klocktornet
Fredrik Hedelin – Fejd
Joakim Sandgren – Souvenir I
Henrik Strindberg – ...knäpper och drar
Victoria Borisova-Ollas – Colours of Autumn

Dirigenter:
Frans Helmerson
John Storgårds
Eivind Gullberg Jensen
Eivind Aadland
Tuomas Ollila

Lyssna också på! Media Artes II

Nordic Electro Acoustic Sounds
Ett urval av ny svensk och dansk elektroakustisk musik

Musik av:
Fernando Gomez Evelson – Ex Antiqua
Rolf Enström – Up!
Bo Rydberg – Planflykt
Jonas Broberg – The Drama Within
Hans Peter Stubbe Teglbjærg – Aïra – aurale för band
Anders Blomqvist – Spårar

Media Artes I

Ny svensk och dansk kammarmusik med Stockholm
Saxophone Quartet, Gagego! och LINensemble

Musik av:
Johan Hammerth – Under tiden
Fredrik Österling – Nature Morte
Jørgen Plaetner – Episoder och kollisioner
Hans Parment – Color
Reine Jönsson – A Kind of Beauty

Thomas Liljeholm – composer

Ett porträtt av tonsättaren Thomas Liljeholm
Från solo- till orkesterverk

Per Tengstrand,
Daniel Norberg/GSO/Mika Eichenholz,
The Corpo Ensemble,
Herman Stefansson,
Swedish Saxophone Quartet
Breaking Out, Tripod, Corpo, The third figure, a priori

I samarbete med **MUSIK I SYD** och **CHAMBER SOUND**

BESTÄLL GENOM: WWW.CHAMBERSOUND.SE

PORTO
BETALT

Föreningen svenska tonsättare
Box 273 27
102 54 Stockholm

KONSERTKALENDARIUM

MARS

- 03** *Det elektroniska rummet* Curator: Rolf Enström Fylkingen 21.00
Musik av bl a Pär Lindgren och Knut Wiggen
- 05** Lennart Fredriksson, *Short Story*, Sveriges Radiosymfoniker, S Solyóm dir. Berwaldhallen, Stockholm
- 05** Sergei Dmitriev, *Tidens tecken*, Svjatoslav Golubenko flöjt, Marina Voinova orgel, Glinka Museet, Moskva
- 06** *Down to the Brass Tacks*, Stockholms kammarbrass, Konstakademien, Fredsgatan 12, Stockholm, kl. 14.00
Kjell Perder *Brass Tacks* Uruppförande,
Henrik Strindberg *Threads*
André Chini *Piccola Lachrima di Franco Ferrara*
Karin Rehnqvist *Valv*
- 06** Albert Schnelzer, *Driv*, Ensemble V, Västerås Konserthus
- 07** Vox vokalkvartett, Jonas Larsson och Per Sjögren slagverk, Kristina Lindgård cello, Grästorps 16.00 (även **7/3** Artisten Göteborg 19.00, **11/3** Hova 19.00, **1/4** Ulricehamn 19.00, **4/4** Vara konserthus 15.00)
Kim Hedås, *Sommar och snö* Uruppförande
Mikael Edlund, *The lost jugglery*
Lars Johan Werle, *En hög visa*
Fredrik Österling, *Inför kvinnan ställd*
Staffan Mossenmark, *Men tänk på mig då*
- 07** Martin Q Larsson, *Kyrkefallapsalmen*, Kyrkefalla K:a Tibro, Uruppförande
- 07** Stockholms saxofonkvartett, Farstastrandskyrkan 18.00
Marie Samuelsson, *Signal* f saxofonkvartett
Ylva Nyberg, *Omen* f saxofonkvartett
Paulina Sundin, *Ti Chor* f saxofonkvartett och band
- 08** Albert Schnelzer, *Driv*, Ensemble V, 19.30 Lokal Crescendo
- 10** Olov Franzén, *La terza Via*, O Franzén vlc, Motala bibliotek
- 10** Eberhard Eysler, *Fasonett f bassoon and string quintet*, Iowa University
- 10** **SIREN** Pustersviksteatern, 19.00
Per Mårtensson, *Dance and sentimental song*,
Kent Olofsson *Trecci*,
A Jonhäll flöjt, P Bothén/P Mårtensson teknik
- 11** **SIREN ARENA** - Pustersviksteatern, Göteborg, 19.00
ett samarbete mellan film-, författar- och kompositionsstudenter vid den konstnärliga fakulteten i Göteborg.
11 Mats O Hansson, *Verklärte faune*, Ensemble Octandre, Auditorium di Santa Umittà. Faenza, Italien, Uruppförande
- 11** Rolf Martinsson, *Bridge*, H Hardenberger trpt, dir. M Venzago, Malmö symfoniorkester, Malmö Konserthus
- 12** **SIREN** Pustersviksteatern Göteborg, 19.00
Ensemble Ny musik spelar nyskrivna verk av E Nielsen, P Bothén, T Johnsson, S Nielsen, S Thorsson, B Staern.
- 13** **SIREN** Pustersviksteatern Göteborg, 19.00
Nyskriven kammarmusik med Musikhögskolans kammarkör och ensemble.
- 19** Eberhard Eysler, *Madrigalillos 3 f saxofonkvartett och bariton*, Deutsches Saxophon Ensemble, Timothy Sharp, i Marburg

- 25** Fredrik Ed, *No More Turning Away*, Stefan Östersjö, gitarr, Geir Draugsvoll accordion, Odense Danmark 19.30 Uruppförande
- 25** Åke Erikson, *Spel för orkester*, Uppsala Kammarorkester, Mats Rondin dir. Uppsala
- 25** Martin Q Larsson, *Elektriskt solskensfönster*, Anna Lindal vl + 8-kanaligt band, Ventil, Gävle teater 19.00
- 25 & 26** Rolf Martinsson, *Bridge*, H Hardenberger trpt, A Gilbert dir. Kungl Filharmonikerna, Stockholms konserthus
- 26** Rolf Martinsson, *Kalliope*, J Stigmer dir. Kristiansands Kammarorkester, Musikkens hus, Kristiansand, Norge, Uruppförande
- 27** Fredrik Ed, *No More Turning Away*, Stefan Östersjö, git, Geir Draugsvoll accordion, Odense, Danmark

APRIL

- 01** Henrik Strindberg, *I thought someone came; Selected Poems by Bruno K Öijer*, The New Juilliard Ensemble, Ryan McKinny Baryton, Joel Sachs dir. Uruppförande
- 01** Rolf Martinsson, *A S. in memoriam*, Norrbottens Kammarorkester, Petter Sundkvist dir. Älvsby Kyrka, Älvsbyn (02 Kulturcentrum Ebeneser Luleå, 03 Sverigefinska folkhögskolan Happaranda, 04 Musikhögskolans aula i Piteå)
- 03** Fredrik Ed, *No More Turning Away*, Stefan Östersjö, git, Geir Draugsvoll accordion, Konstakademiens hörsal, 14.00 Stockholm
(**4/4** Halmstad, **6/4** Härnösand)
- 03** Marie Samuelsson, *I am- are you?* Sören Hermansson orn, S:ta Barbara USA
- 16** Martin Q Larsson, *Is it a coincidence?*, Duo con forza, Christ and S:t Stephens church New York 20.00, Uruppförande
- 17** Martin Q Larsson, *Is it a coincidence?*, Duo con forza, Philadelphia Ethical Society Hall, Philadelphia 20.00,
- 17** *Rumore* - Musik av Kaipainen, Josjö, Carlsson, Maros, H Johansson flöjt, J Thorell sax, M Falk gitarr, L Nilsson slagverk, Konstakademiens hörsal, 14.00 Stockholm
- 24** Rolf Martinsson, *Monogram* Lithuanian Wind Quintet, Sergejus Kirsenko tuba, Vilnius Congress Concert Hall, Vilnius, Litauen
- 24** Omnibus kammarblåsare, Konstakademiens hörsal Stockholm 14.00
Musik av bl a Mikael Edlund, Zappa, Thelin, Larsson,
Åke Erikson, *Colors in play* Uruppförande
- 25** Kroumata och Stockholms läns blåsar-symfoniker, Konserthuset, 15.00 Stockholm
Mats Larsson Gothe, *MacchinAria*
Rolf Martinsson, *Luminous surface*, för 6 slagverkare Uruppförande

MAJ

- 04** Rolf Martinsson, *Twilight*, H Halén horn, O Sjöberg piano, Malmö konserthus
- 16** Ulf Grahn, *Nytt verk för kör*, West Valley Community college Saratoga. CA
- 16** Viktoria Borisova-Ollas, *Keter*, för 12 saxofoner, The Rascher Saxophone Orchestra, Bayreuth Uruppförande
- 27** Viktoria Borisova-Ollas, *Symphony nr 1 "The triumph of heaven"*, Helsinki Philharmonic Orchestra, dir L Segerstam, Helsinki
- 28 & 29** Joakim Sandgren, *Solo pour Violiniste*, ensemble 2e2m, Paris
- 29** Karin Rehnqvist *Die Schönheitsfalle (Söskolan)* Premiär.
Nationaltheater Mannheim. Libretto: K Klein-Perski